

Přednáška 15. března 2013

Lada Hubatová-Vacková, VŠUP v Praze

Tiché revoluce uvnitř ornamentu

Přednáška k aktuálně probíhající výstavě v Moravské galerii v Brně, těžící z dlouhodobého výzkumu. (Nejdříve proběhne 90 min přednáška na FF MU, pak přejdeme do Moravské galerie, kde bude komentovaná prohlídka výstavy.)

Výstava Tiché revoluce uvnitř ornamentu. Experimenty dekorativního umění v letech 1880-1930, má upozornit na experimentální potenciál ornamentalismu v uvedeném období (tj. od secese, přes ranou modernu a avantgardu až k meziválečnému modernismu).

Tradiční výklady dějin moderního umění upřednostňují umělecké inovace v malířství a sochařství a opomíjejí experimentální kvalitu ornamentalismu a dekorativního umění. Výstava chce ukázat, že v oblasti dekorativního umění se děly tiché, nenápadné revoluce, které mohly být významným spouštěčem proměn v umění počátku 20. století.

Výstava chce upozornit na ty oblasti ornamentalismu, které objevovaly pro uměleckou modernu nová témata a odlišné postupy. Na rozdíl od napodobivého vysokého umění ornament záměrně šel k abstrakci viděného, k elementární stylizaci a čisté geometrii, vycházel z poznatků soudobé přírodovědy, včetně využití detailních struktur naturálií. Dekoratéři využívali pro tvorbu ornamentů mikroskop, kaleidoskop, fotografické předlohy. Ornamentalismus inicioval samostatné téma rytmu, pohybu, dotýkal se teorie barev a psychologie vidění. Ornament ve výtvarném umění umožňoval vizuální zkratku, ideogram - komunikační symbol v podobě znaku.

Literatura:

Lada Hubatová-Vacková, Tiché revoluce uvnitř ornamentu. Studie z dějin uměleckého průmyslu a dekorativního umění v letech 1880-1930, Praha, VŠUP 2011

Lada Hubatová-Vacková, Vitální rytmy jako obrazy dynamiky života: od kardiogramu přes abstraktní znázornění růstu a pohybu až k představě historické časovosti, in: Alena Pomajzlová (ed.), Rytmy + pohyb + světlo, impulsy futurismu v českém umění, Praha 2012, s. 16-41.